

ART URBÀ

Som. Desestigmatitzant la salut mental a través de l'art

Rocio Abalos García*

Tipologia: Pintura mural exterior (grafit)

Títol: Som

Autoria: Rocio Abalos García i Jesús Francisco Flores

Any: 2022

Tècnica: Stencil, esprai sobre mur exterior

Mides: 740 x 350 cm

Localització: Pont del ferrocarril del nord (confluència dels carrers Ferrocarril i Palau-solità i Plegamans)

197

Resum: El grafit Som, realitzat el 2022, mostra la diversitat de Mollet del Vallès a través de siluetes de colors, que representen personatges i elements patrimonials de la ciutat.

Forma part del projecte Parelles Artístiques, impulsat per la Fundació Osonament. Aquest projecte és una experiència d'ajuda a la salut mental, mitjançant la creació i posterior exhibició d'obres d'art, on un dels creadors està vinculat a recursos de salut mental. Parelles Artístiques converteix l'art en una eina terapèutica i de visibilitat comunitària.

Paraules clau: art, Club Social La Llum, Fabra i Coats, Fundació Osonament, grafit, Mollet del Vallès, Parelles Artístiques, Pokio, salut mental, Som.

Som. Destigmatising mental health through art

Abstract: The Som graffiti, created in 2022, highlights the diversity of Mollet del Vallès through colourful silhouettes, representing figures and elements of the city's heritage.

It is part of the Parelles Artístiques (artistic partners) project, promoted by the Fundació Osonament. Parelles Artístiques is a mental health support initiative involving the creation and subsequent exhibition of works of art, in which one of the creators is linked to mental health resources. This project turns art into a therapeutic and community outreach tool.

Keywords: art, Club Social La Llum, Fabra i Coats, Fundació Osonament, graffiti, mental health, Mollet del Vallès, Parelles Artístiques, Pokio, Som.

* Graduada en Belles Arts, 01.garcia.abalos.rocio@gmail.com

Article rebut el 12 de setembre de 2023; acceptat el 26 de setembre de 2023.

Ens traslladem al 19 de febrer del 2022, una data que va marcar l'inici del grafit Som. A banda d'aportar color a la ciutat, aquesta obra forma part de la 16a edició del projecte Parelles Artístiques, impulsat per la Fundació Osonament, una entitat del tercer sector, amb seu a Vic, que atén persones majors de 16 anys amb problemes de salut mental i addiccions per ajudar-les a recuperar la seva funcionalitat i el seu projecte de vida. El grafit és obra de Jesús Francisco Flores, usuari del Club Social La Llum, juntament amb l'artista Rocio Abalos, coneguda com a Pokio.

Al mural s'hi poden veure diverses siluetes d'elements patrimonials i personatges vinculats a Mollet, com el campanar de l'església de Sant Vicenç, el Lector de premsa, la font modernista de la plaça Prat de la Riba, la Dona d'aigua o la futbolista Alèxia Putellas com a símbol del feminisme que representa la ciutat.¹

D'altra banda, també hi apareixen siluetes, amb colors cridaners,

Figura 1. Fotografia actual del mural (2023).
Font: Rocio Abalos.

de persones i d'animals, que representen la diversitat de Mollet.

Rocio Abalos i Jesús Francisco Flores es van conèixer el 2021, durant la pandèmia. La presa de contacte en aquest context és una de les fases del projecte que no es veu, però que és clau: quan la parella comença a iniciar el vincle que els conduirà a una experiència única de crear conjuntament una obra, de compartir idees, emocions, pensaments, creativitat...

El mural, però, no va ser una realitat fins al 2022, quan el protocol ja va permetre tornar a sortir al carrer. Va ser aleshores quan la parella es va retrobar per fer els primers esbossos i preparar les plantilles que ajudarien a fer-lo.

Segons Montse Álvarez, educadora del Club Social La Llum, "l'art compleix un doble propòsit: serveix com a teràpia per a aquells que participen en la seva creació i alhora atorga visibilitat a la comunitat".

El juny del 2022, aquest mural va ser incorporat a una exposició fotogràfica itinerant, per tot Catalunya, que va mostrar les obres realitzades dins del projecte Parelles Artístiques, impulsat per la Fundació Osonament.

Parelles Artístiques, com el seu nom indica, es planteja com un projecte dirigit a la creació i l'exhibició d'obres d'art produïdes per dos artistes, un d'ells usuari d'una entitat vinculada a l'àmbit de la salut mental. El seu objectiu és fomentar que les persones que afronten problemàtiques relacionades amb la salut mental gaudeixin de l'art com una forma d'expressió i

¹ Entrevista als artistes a Radio Mollet: https://www.radiomollet.com/news/id/radiomollet_news_2003?ref=wa

de creixement personal, fet que té un impacte positiu en el seu benestar general.

El grafit Som, com la resta d'obres del Parelles Artístiques, es va presentar en una exposició a la Fabra i Coats,² que no només representa una exposició pública de l'art dels artistes participants, sinó també la culminació d'un treball ardu fet per diversos usuaris d'entitats vinculades a la salut mental de sis comarques catalanes en col·laboració amb diversos artistes.

Figura 2. D'esquerra a dreta: Francisco Flores blanquejant la paret, Rocio Abalos col·locant l'stencil i Francisco Flores pintant amb esprai. Font: Rocio Abalos i Francisco Flores.

² Actualment, un centre creatiu i cultural d'art contemporani.

Figura 3. Som al llibre *Parelles artístiques: Experiències creatives per la salut mental 2022*. Font: Sandra Redondo i Ramon Ricart.

200

El mural de Mollet i, per extensió, el projecte Parelles Artístiques, exemplifiquen com l'art pot ser una eina d'expressió amb la capacitat de transformar i guarir. Aquestes iniciatives no només enriqueixen les vides dels seus participants, sinó que també embelleixen les ciutats en donar vida

a espais urbans amb una narrativa artística singular, subratllant que la creativitat pot brotar en llocs inesperats. Aquesta obra és, així, un exemple inspirador de com l'art pot unir les persones i tenir un paper essencial en la promoció de la salut mental i la inclusió comunitària.